

Il-Kappella Bugeja

minn Ġorġ Gusman

Fl-ewwel żminijiet tal-knisja, il-mużika sagra kient titkanta mill-kleru, iżda aktar tard kantanti professjonisti bdew jitqabbd u biex ikantaw, sabiex il-kleru jkun jista' jikkonċentra aktar fuq hwejjeg spiritwali. Fi żmien il-Papa Gregorju I-Kbir twaqqfet l-*iSchola Cantorum* li bdiet tassisti fiċ-ċerimonji fejn kien jiehu sehem il-Papa. Biż-żmien in-nies kollha li kienu jiehdu sehem fil-funzjonijiet mużikali tal-Papa saru maghrufin bhala *Cappella Papale*. Fis-seklu hmistax, din saret maghrufa bhala l-*Cappella di Musica*, li aktar tard, fl-1483, twaqqfet fil-Cappella Sistina.

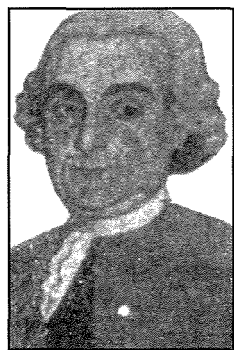
Fi żmien il-Papa Ġulju II twaqqfet *Cappella* ohra ġewwa il-Vatikan, li m'għandniex xi nġhidu ssemmiet għall-istess Papa, bhala *Cappella Giulia*. Din tat il-bidu lit-twaqqif ta' diversi *Cappelle di Musica* fi kenjjes ohra fl-Italja.

Biż-żmien, mela, il-kliem *Cappella di musica* beda jfisser grupp ta' kantanti u mużiċisti, taht it-tmexxija ta' surmast li kien jaghti servizzi mużikali f'xi knisja partikolari.

Kien f'dan l-isfond li f'Malta twaqqfet il-Kappella Bugeja minn Pietro Paolo Bugeja, fis-seklu dsatax.

PIETRO PAOLO BUGEJA

Pietro Paolo Bugeja twielet il-Belt Valletta fid-29 ta' April 1772. Studja f'Napli fil-Conservatorio di Sant'Onofrio a Capuana u kien *maestro di cappella* fil-knisja ta' Sant'Ivo, fejn kiteb l-ewwel mużika liturġika. Fl-1798

ġie lura f'Malta fejn sar assistent tal-*Cappella Metropolitana*. Fl-1809 lahaq surmast tal-Kattidral ta' l-Imdina kif ukoll ta' San Ġwann fil-Belt Valletta. Bugeja kien jagħzel l-aqwa mużiċisti u kantanti li kien hawn Malta u bejn li kellu dawn in-nies mill-aqwa jahdmu mieghu, u bejn li kien is-surmast tal-Kattidral, il-grupp tieghu beda jiehu fama tajba hafna fil-knejjes, fejn beda jaghti servizzi, l-aktar fil-festi tal-qaddisin patrni ta' l-irhula Maltin. Dan il-grupp ha l-isem ta' Kappella Bugeja. Fost il-knejjes fejn il Kappella Bugeja kienet tiehu sehem insibu dik tal-Madonna ta'

Porto Salvo (San Duminku), fil-Belt Valletta, il-parroċċi tal-Mosta u taż-Żurrieq u dik tal-Kattidral ta' Ghawdex.

Pietro Paolo Bugeja miet fil-Belt Valletta fit-12 ta' Ġunju 1828. Iżda

l-Kappella ma mititx mieghu, għaliex kompli x-xogħol it-tieni iben tiegħu Vincenzo.

VINCENZO BUGEJA

Vincenzo Bugeja twieled fl-1805 u studja taht missieru. Tlett ijiem wara l-mewt ta' missieru l-Kapitlu hatru *Maestro di Cappella* tal-kattidral ta' l-Imdima u tal-Kon-Kattidral ta' San Ġwann, filwaqt li wiret il-post ta' surmast tal-Kappella Bugeja. Hawnekk, Vincenzo mar ikompli jkattar il-hila tiegħu fil-mużika bl-istudji fil-konservatorju ta' San Pietru f'Napli. Ġie lura Malta fl-1831 u beda jahdem bla waqfien. Fost ix-xogħlijiet tiegħu nsibu madwar 16-il antifona. Dan juri kemm il-*Cappella Bugeja* kienet saret popolari, peress li l-antifoni jinkitbu f'għie id-diversi qaddisin protetturi ta' l-ibliet u l-irhula Maltin u Ghawdxin. Ix-xogħlijiet tiegħu tferrxu ma' Malta u Ghawdex.

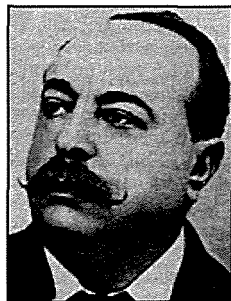

Bħal missieru Vincenzo miet ta' età żgħira fl-20 ta'Ottubru 1860.

RICCARDO BUGEJA

Il-Kappella Bugeja, issa waqgħet f'idejn Riccardo Bugeja, bin Vincenzo, li kellu biss 16-il sena meta miet missieru. M'għandniex xi nġid u f'din l-età, Riccardo kien għadu ma temmx l-istudji tiegħu. Għalhekk, it-tmexxi tal-Kappella waqgħet f'idejn iż-żgħir tiegħu Filippo, li kien ukoll surmast magħruf.

Bħall missieru, Riccardo mar ikompli li-studji tiegħu fil-Konservatorju ta' San Pietru f'Napli u ġie lura Malta fl-1869. Hu kompli jkteb diversi innijiet, antifoni u mużika sagra ohra b'mod li kien jixbah xi f'tit lil dak ta' missieru, iżda b'vina kemmxejn operistika. Iżda, fl-1903, il-Papa Piju X hareġ *Motu Proprio* rigward il-mużika li tista' tindaqq waqt il-liturgija. Għaldaqstant il-Knisja Maltija riedet illi minn hemm 'il quddiem il-mużika li tindaqq u titkanta waqt il-liturgija kellha tkun skond kif kien qal il-Papa fl-imsemmi *Motu Proprio*. Minn hawn bosta parroċċi, bdew iqabdbu surmastrijiet ohra biex jiktbu l-mużika sagra, li kienet timxi mal-*Motu Proprio*, għall-knejjes tagħhom, u l-*Kappella Bugeja* bdiet tinqala' 'l barra.

Riccardo Bugeja halla din id-dinja fl-1926, fl-età ta' 81.

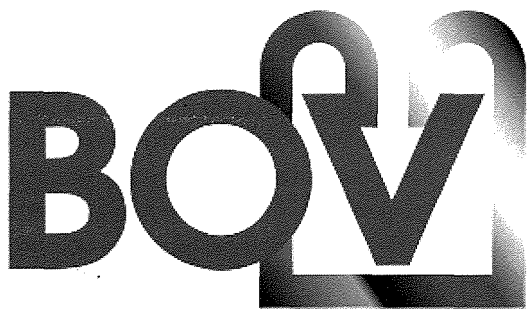
VINCENT BUGEJA

Il-Kappella Bugeja issa ġiet f'idejn Vincent Bugeja, iben Riccardo, li twielet fl-24 ta' Mejju 1910. Mill-1927 sal-1934 Vincent studja fil-Pontificio Istituto di Musica Sacra f'Ruma, minn fejn ikkwalfika. Ġie lura Malta determinat li jerga' jaghti hajja ġdida lill-Kappella li kien hallielu missieru, li minhabba l-*Motu Proprio* kienet marret lura. Bl-istinkar ta' Vincent diversi parroċċi fosthom dawk tal-Port Salvo (San Duminku), tal-Furjana u tax-Xaghra Ghawdex, reġghu bdew jużaw is-servizzi tal-Kappella Bugeja.

Vincent miet fl-età ta' 56 sena u peress li ma kellux tfal, id-dinastija antika tal-familja Bugeja ġiet fit-tmiem taghha fil-25 ta' Jannar 1967.

EDGAR GATT

Fit-testament tieghu, Vincent Bugeja halla l-arkivju tal-mużika tal-familja Bugeja lill-Provinċja Dumnikana Maltija. L-ewwel surmast li l-Provinċja hatret biex ikompli l-Kappella Bugeja kien Edgar Gatt, li dam imexxieha sal-1972.

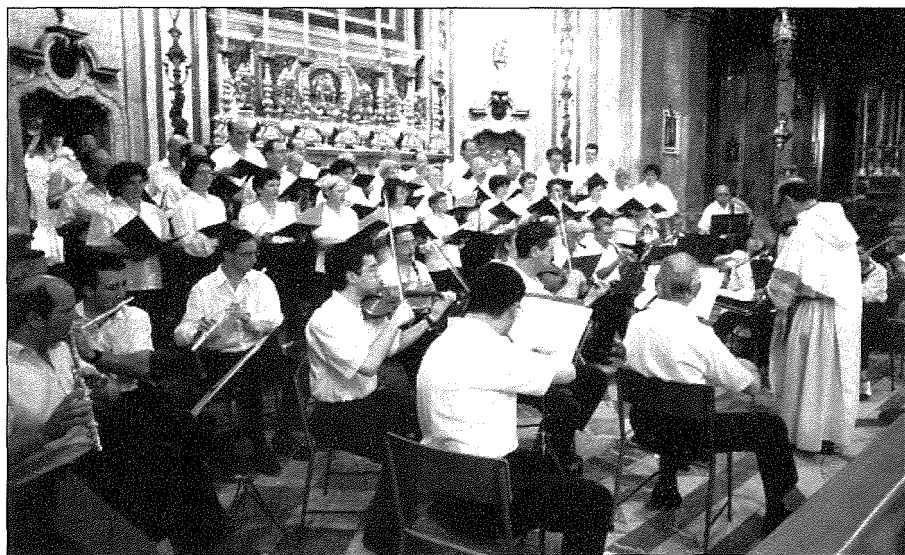
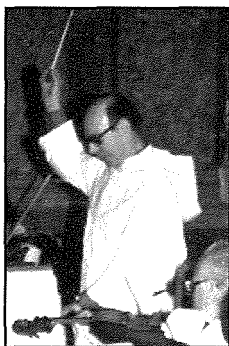
Bank of Valletta

Impenn lejn is-Suċċess tiegħek

REV. SALV GALEA O.P.

Għal dawn l-aħħar 36 sena, il-Kappella Bugeja tmmexxiet minn Patri Salv Galea, Dumnikan.

Patri Salv studja taht il-famuż surmast Carmelo Pace u nhatar bieġ imexxi l-Kappella f'Ottubru tal-1975. Taht it-tmexxija ta' Dun Salv, il-Kappella Bugeja hadet nifs ġdid u llum qed tkompli taghti servizzi mill-aqwa li hawn f'pajjiżna f'dik li hi mużika sagra. B'hekk ix-xoghlijiet kbar li hallitilna l-familja Bugeja ghadhom jitgawdew fil-knejjes taghna sallum.

CI-SQUARE

FOOD STORE SUPERMARKET

TRIQ IL-MASKLI QAWRA SPB05

Tel: 21572357 - 7944 8159

E-Mail: cisquare@waldonet.net.mt